gemeente Barneveld

Raadsinformatiebrief Oekraïne (nr. 2022- 02)

Datum:
7 juli 2022

Onderwerp: Update hulp aan vluchtelingen Oekraïne

Ter attentie van: Gemeenteraad

Afzender: College van b en w

Geachte leden van de gemeenteraad,
De oorlog in Oekraïne is helaas nog steeds in volle gang. Inmiddels hebben 8 miljoen vluchtelingen uit Oekraïne onderdak gezocht in andere landen in Europa. Alle Veiligheidsregio's hebben inmiddels het verzoek gekregen om de opvang van 2000 vluchtelingen op te schalen naar 3000. Gemeenten zoeken dus naar mogelijkheden om meer Oekraïense vluchtelingen onder te kunnen brengen. Graag informeren wij u over de laatste stand van zaken.

Coördinatieteam Oekraïne
In onze gemeentelijke organisatie is het 'Coördinatieteam Oekraïne' nog steeds dagelijks heel hard bezig met het realiseren van (extra) opvangplekken, het regelen van alle benodigde basisvoorzieningen, het coördineren van de inschrijvingen, het managen van de opvanglocaties en het communiceren naar vluchtelingen en de samenleving. Met regelmaat veranderen landelijke regels en mogelijkheden. Of ze worden aangescherpt, bijgeschaafd of aangevuld. Wij zien met grote waardering hoe onze medewerkers deze extra taken opnemen. We hebben er begrip voor dat deze extra taken soms leiden tot het maken van keuzes in het (overige) werk.

Gemeentelijke opvanglocaties

Groepsaccommodatie De Glind
In groepsaccommodatie Corazon in De Glind verblijven ongeveer 100 vluchtelingen. Het gaat voornamelijk om vrouwen met kinderen. De komende tijd wordt ook het gebouw aan de R.A.C. Mulderlaan gereedgemaakt voor de opvang van vluchtelingen. Daarmee kan de capaciteit op korte termijn worden uitgebreid naar maximaal 125 plekken. De opvang in De Glind is in eerste instantie gepland tot maart 2023.

Huize De Parel
In Huize de Parel aan de Hunnenweg 69 in Voorthuizen worden op dit moment ongeveer 40 vluchtelingen opgevangen. Op dit moment vinden er gesprekken plaats met de eigenaren van De Parel om 24 extra plekken te realiseren. Die mogelijkheid is er, wanneer een bestaand pand wordt verbouwd. De wens is, om de extra kamers

rond 1 september gereed te hebben. Daarmee komt het totale aantal mensen in De Parel op een kleine 65 personen. De opvanglocatie De Parel is in eerste instantie tot maart 2023 in gebruik. Ook in deze opvanglocatie zitten vooral vrouwen met kinderen.

40 plekken in Holzenbosch
In de wijk Holzenbosch zijn 16 sociale huurwoningen aan Hooihuis en Dwarshuis gebouwd. De gemeente Barneveld heeft acht van deze woningen gehuurd voor (in eerste instantie) de tijdelijke opvang van Oekraïense vluchtelingen. Het wordt daarmee een gemeentelijke opvanglocatie, waar ook de locatiemanager regelmatig zijn gezicht zal laten zien. In totaal gaat het om circa 40 personen. Zij zullen tussen nu en 15 juli hun tijdelijke woning betrekken. Tijdelijke opvang is tussen een half en twee jaar, afhankelijk van de situatie in Oekraïne. Wanneer deze woningen leegkomen, worden ze voor andere inwoners van onze gemeente ingezet.

Veemweg 17 + 19
In een bedrijfspand op het industrieterrein aan de Veemweg zijn vijf appartementen gerealiseerd. De gemeente is van plan om deze locatie ook als gemeentelijke opvanglocatie in te zetten. Hier kunnen ongeveer 30 Oekraïense vluchtelingen worden opvangen. De verwachting is, dat de opvang kan starten tussen 15 juli en 1 augustus. Omdat deze locatie wat verder af ligt van voorzieningen, zoals een supermarkt, gaat het hier om bewoners die zoveel mogelijk eigen vervoer hebben.

Private (particuliere) opvang
Nog steeds zijn er inwoners in onze gemeente die Oekraïense vluchtelingen particulier opvangen. Het is hartverwarmend dat zij hun huis en hart openstellen. Wel zien we dat het aantal particulieren dat Oekraïners opvangt wat afneemt. Er vindt af en toe ook doorstroom plaats naar de gemeentelijke opvanglocaties.

Situatie in de opvanglocaties
De opvang in de gemeentelijke locaties verloopt uitstekend. De gemeentelijke locatiemanager geeft aan dat de sfeer vredig is en dat de mensen hun draai hebben gevonden. Er zijn goede afspraken over taakverdeling in de groep (kookploegen, opruimploegen enz). Ongeveer de helft van de vluchtelingen heeft een tijdelijke baan gevonden. De kinderen tussen 4 en 18 jaar gaan naar school. De samenwerking met de beheerders van de locaties en Vluchtelingenwerk verloopt soepel. Sommige taken worden samen met Vluchtelingenwerk opgepakt. Zo zijn er wekelijks vaste spreekuren voor Oekraïense vluchtelingen in De Parel en De Glind. Deze worden goed bezocht. Inmiddels nemen locatiemanagers uit de regio contact op met onze locatiemanager. Zij komen kijken of vragen advies. Het is waardevol om op die manier iets extra’s te kunnen betekenen in de regio en van elkaar te leren.

Beveiliging
De afgelopen tijd is meerdere malen geconstateerd dat er zich bij de opvanglocatie in De Glind personen ophouden, die daar niets te zoeken hebben. Het heeft er alle schijn van, dat zij Oekraïense dames proberen te ronselen voor arbeidsuitbuiting. We staan daarover in nauw contact met de politie. Daarnaast zal er de komende tijd overdag en een deel van de avond beveiliging bij de opvanglocatie aanwezig zijn.

Inschrijvingen Oekraïners in de Basisregistratie Personen (BRP)
Vanaf april hebben eigen mensen van het team Publiekszaken en ingehuurde BRP-specialisten hard gewerkt aan het inschrijven van Oekraïners in de BRP. Inmiddels zijn ruim 270 mensen ingeschreven. Hiervan verblijven er 142 in één van de gemeentelijke opvanglocaties. Op deze locaties is enkele malen een BRP-team aanwezig geweest om ter plekke in te schrijven. Toen daar de meeste mensen georganiseerd een intake hebben gehad, zijn de overige inschrijvingen aan de balie in het gemeentehuis gedaan. Om dit sneller te laten verlopen is een vrijwillige tolk ingezet. Wekelijks vinden nog inschrijvingen plaats, maar het zijn er niet meer zoveel als in de eerste maanden na het uitbreken van de oorlog. Er is gelukkig geen sprake meer van een wachtlijst.

Onderwijs

Primair onderwijs (PO)
Op dit moment volgen 57 Oekraïense kinderen primair onderwijs op de locatie Norschoten. Het is nog niet duidelijk of dit aantal na de zomervakantie hetzelfde blijft. Dat heeft te maken met de eventuele komst of juist het vertrek van kinderen. Naar omstandigheden loopt dit onderwijs goed. Het is echter nog wel steeds nodig om te blijven werken aan de structuur. De aanwezigheid van leerlingen is wisselend. Voor het nieuwe schooljaar is de formatie nog niet rond. Het primair onderwijs zoekt nog een leerkracht voor de onderbouw voor het nieuwe schooljaar.

Voortgezet onderwijs (VO)
Op het Johannes Fontanus College in Barneveld volgen inmiddels 54 Oekraïense kinderen voortgezet onderwijs in de Internationale Schakel Klas. Er zijn de afgelopen week nog nieuwe intakes geweest voor leerlingen die na de zomervakantie starten. Er zijn ook verhuizingen gemeld. Veel leerlingen volgen nog Oekraïense lessen of hadden de afgelopen tijd examens voor de Oekraïense scholen. Een aantal leerlingen was/is daardoor veelvuldig afwezig (geweest). Omdat de aanwezigheid van de leerlingen zowel in het PO als in het VO wisselend is, zullen wij na de zomervakantie bekijken wat wij hiermee moeten doen in het kader van leerplicht. Eea is ook afhankelijk van berichtgeving vanuit het Ministerie. Voor na de zomervakantie is het VO ook nog op zoek naar enkele nieuwe leerkrachten. Vanuit de gemeente ondersteunen we de communicatie hierover.

Leefgeld
Vluchtelingen die verblijven bij particulieren kunnen via www.barneveld.nl/leefgeld leefgeld aanvragen. Er zijn op dit moment 112 huishoudens met leefgeld. In totaal gaat het om 231 Oekraïners. Als mensen gaan werken, wordt dit leefgeld stopgezet. Dat geldt ook, wanneer de Oekraïners weer vertrekken. De leefgeldregeling is landelijk verlengd met nogmaals 3 maanden tot 1 oktober zonder inhoudelijke wijzigingen. Op dit moment wordt een evaluatie gedaan. De punten die hieruit naar voren komen, worden gebruikt om per 1 oktober een nieuwe leefgeldregeling vorm te geven,

Werk
Oekraïners mogen sinds 1 april 2022 vrij werken in Nederland. In de opvanglocaties heeft ongeveer de helft van de volwassen vluchtelingen tijdelijk werk gevonden. In De Parel zijn dat 10 volwassenen en op de locatie De Glind 30 personen.

Verzekeringen

Medische zorg
Sinds 1 juli zijn de Oekraïense vluchtelingen voor medische zorg verzekerd via de Regeling Medische zorg Ontheemden (RMO). Zij hoeven geen premie of eigen risico te betalen. Zij krijgen de zorg uit het basispakket vergoed. Daarnaast wordt ook bepaalde zorg buiten het basispakket vergoed. Voorbeelden hiervan zijn een vergoeding van mondzorg bij acute pijnklachten, een bril of gehoorapparaat. Het zorgpakket is gelijk aan de Regeling Medische zorg Asielzoekers.

Wettelijke aansprakelijkheidsverzekering
Als een Oekraïense vluchteling per ongeluk schade aan spullen of een persoon veroorzaakt, is hij/zij verzekerd via de gemeentelijke WA-verzekering. Als de vluchteling bij een particulier verblijft, dan geldt eerst de aansprakelijkheidsverzekering van het gastgezin. Mocht deze er niet zijn, dan kan er ook een beroep worden gedaan op de gemeentelijke WA-verzekering.

IND sticker
De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) reikt op dit moment als pilot op bepaalde plekken verblijfsstickers uit aan Oekraïense vluchtelingen. Met een verblijfssticker

kunnen Oekraïense vluchtelingen aantonen dat zij in Nederland mogen verblijven en werken zolang de Europese richtlijn Tijdelijke Bescherming van kracht is. De IND plakt de sticker in het paspoort. De verwachting is dat de komende tijd op meer centrale locaties in het land gestart kan worden met het uitreiken van verblijfsstickers. Dit proces geldt voor vluchtelingen uit Oekraïne die geregistreerd (ingeschreven) zijn bij de gemeente. De sticker is nu nog niet noodzakelijk voor een legaal verblijf in Nederland. Vanaf komend najaar is wel een bewijs van rechtmatig verblijf nodig om te mogen werken. Vluchtelingen uit Oekraïne kunnen via een online planner een afspraak maken voor het ophalen van een verblijfssticker.

Financiën
Vanuit het Rijk zijn diverse regelingen ontworpen waar gemeenten een beroep op kunnen doen om de gemaakte kosten te compenseren. De kosten voor opvang, leefgeld, uitvoeringskosten etc. worden bekostigd vanuit de specifieke uitkering Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne. Op dit moment geldt deze specifieke uitkering voor de periode van 1 maart 2022 tot en met 1 juni 2022. De staatssecretaris kan deze periode met drie maanden verlengen. Om te kunnen voldoen aan de verantwoording van de specifieke uitkering houden we deze kosten voor de opvang van vluchtelingen apart inzichtelijk door deze op een aparte kostenplaats te boeken in onze administratie. Naast de specifieke uitkering ontvangen gemeenten via de algemene uitkering een decentralisatie uitkering voor het leerlingenvervoer van Oekraïense kinderen voor de periode van 1 maart tot en met 16 juli 2022. In de tweede tussenrapportage geven we een financiële prognose van de te verwachten kosten voor de opvang van vluchtelingen en de verschillende bijdragen die we hiervoor van het Rijk ontvangen. Op dit moment is de verwachting dat alle kosten die gemeenten maken, worden vergoed door het Rijk.

Communicatie
De samenwerking met de veiligheidsregio verloopt goed. De VGGM ondersteunt gemeenten in onze regio onder andere bij de communicatie en informatie over Oekraïne. Nog steeds communiceren wij op allerlei manieren wekelijks over de opvang van Oekraïners en alles wat daarvoor van belang is. Op de gemeentelijke website is de informatie inmiddels nog overzichtelijker ingedeeld . Oekraïense vluchtelingen kunnen er ook informatie vinden in het Oekraïens en Engels. U vindt de informatie op www.barneveld.nl/oekraine. We actualiseren deze pagina's voortdurend en vullen de informatie steeds aan. En wanneer er een nieuwe gemeentelijke opvanglocatie is, worden ook de buurt en Plaatselijk Belang hierover geïnformeerd. Van het speciale e-mailadres, waar mensen terechtkunnen met vragen wordt ook regelmatig gebruik gemaakt. Dat adres is oekraine@barneveld.nl. Als u als raadslid vragen heeft, kunt u via de reguliere werkwijze bij uw griffier terecht.

Ten slotte
De situatie in Oekraïne is helaas nog niet verbeterd. We proberen als gemeente zo goed mogelijk ons steentje bij te dragen in het coördineren en bieden van een tijdelijke, veilige plek en ondersteuning voor de Oekraïense vluchtelingen. We blijven hopen en bidden dat deze oorlog tot een snel einde komt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

W. Wieringa	J.J. Luteijn
secretaris	burgemeester